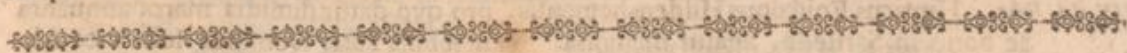

ac deinde homo factus, pacem semper hominibus nuncians, ipsam optimè conservabat: omnes sapientes Principes, civitates atque nationes eas semper dissensiones & bella rigidissime studeant devitare.

Habes tandem, *mi Lodvice*, à me homine parum frugi munus, mea profecto sententia non minus incultum quam insipidum; tuæ cupidini absolutum, & utinam tibi gratum. In quo tametsi parum quoad ea, quæ animum tuum illustrare poterunt, proficies: testimonium tamen tanquam mei erga te amoris & vadem velim suscipias. Jam iterum vale, ac me, ut semper consuevisti, in Christo diligas.

XIV.
EXCERPTA
EX
MONASTERII S. MICHAELIS HILDEN-
SEMENSIS NECROLOGIO,
Ex MSto.

- Al. Januarii.* Detmarus Abbas. Dns. Hermannus Abbas in Ellenborch.
4. Non. Jan. Venerabilis Pater Dn. Theodorus Abbas in Bursfeldia tertius in reformatione.
3. Non. Jan. Venerabilis Pater, Dominus Joannes Abbas in Selgenstat.
2. Non. Jan. Illustris Domina *Cacilia de Brunswigh & Luneborgh*, quæ contulit monasterio nostro duas casulas preciosas cum suis correquisitis.
Nonis Jan. Dn. Hinricus Abbas in Ringelegg.
8. Id. Jan. Venerabilis Pater Dominus Joannes Abbas in Reynhufen. Wilhelmus Abbas ad S. Panthaleonem in Colonia.
7. Id. Jan. Anniversarius omnium litorum monasterii S. Michaelis in Hildenshem, ex institutione Domini Bernhardi.
6. Id. Jan. Illustris Domina *Mechtildis soror incliti Ducis, Ducis Ottonis de Luneborgh, & uxor nobilis viri de Slavia nomine Hinrici*, quæ multa beneficia contulit Ecclesie nostræ, pro qua dantur X. solidi annuatim de uno manso litorico in Huddense & X. solidi pauperibus de duobus mansis in Honeghessem. Rodgerus Abbas in Bruwilre.
5. Id. Jan. Aggo Abbas in Stanria. Dn. Guntherus Abbas in Erfordia.
4. Id. Jan. Thomas Abbas in Seligenstad. Georgius Abbas in Pegauia.
19. Kal. Febr. Venerabilis Pater Christianus Abbas ad S. Petrum in Erfordia.
18. Kal. Febr. Georgius Abbas in Hirsauia.
17. Kal. Febr. Godeschalvus n. cong. Abbas, sepultus ante altare S. Crucis. Hermannus Hake nostræ congregationis Abbas sepultus ante altare S. Cæcilie. Dn. Gerhardus Abbas in Alpersbach.
XVI. Kal. Febr. Johannes Abbas in veteri Ultzen.
XV. Kal. Febr. Dn. Hinricus Abbas in Regali Luther.
XIV. Kal. Febr. Venerabilis Pater Dominus Georgius Abbas ad S. Stephanum in Herbipoli.
XIII. Kal. Febr. Johannes Præpositus Canonorum S. Mariæ, pro quo dantur X. solidi annuatim, quos dabunt Canonici Majoris Ecclesie, de decima in Lafforde agatur memoria.
XI. Kal. Februar. Venerabilis Pater Dominus Hermannus Abbas in Berga.
X. Kal. Febr. Theodericus Brinckmann nostræ congregationis Abbas. In Alpersbach Dominus Alexius Abbas ibidem.
IX. Kal. Febr. Johannes Abbas in Hildesleve. Venerabilis Pater & Abbas in Ringelegg.
VIII. Kal. Febr. Johannes Abbas in Marienmonster.
VII. Kal. Febr. Memoria M. Nicolai de Huxaria ac parentum suorum & omnium benefactorum suorum, pro quo dantur ferto, annuatim agatur memoria. Hildewardus Episcopus. Dns. Hinricus Abbas S. Mariæ ad Martyres in Treberi.
VI. Kal. Febr. Uncwanus Archiepiscopus.
III. Kal. Februarii. Eillardus Abbas S. Godehardi.
II. Kal. Febr. Conradus Abbas in Werdena. Hinricus Abbas in Cella Mariæ.
Kalend. Februarii. Hinricus Perpersak nostræ congregationis Abbas, sepultus ante altare S. Godehardi MCCCC. Ludolphus & Siffridus Abbates. Venerabilis Pater Dominus Bartoldus Abbas in Vraw. Dom. Nicolaus Schomaker Doctor Decretorum, Præpositus.

- positus in Lüne & Canonicus Ecclesie Hildenshemensis, qui dedit monasterio nostro X. florenos Renenses.
- IV. Non. Febr. Marquardus Episcopus Hildenshemensis. Venerabilis Pater Dominus Uldaricus Abbas in Bamberga.
- III. Non. Febr. Venerabilis Pater Dominus Iohannes de Breda, Abbas Monasterii Beate Mariæ ad Martyres in Treviri. Franco & Adalbertus Abbates.
- II. Non. Febr. Arnoldus Abbas in medio lacu.
- Non. Febr. †
- IX. Id. Febr. Hinricus Episcopus Hildenshemensis, pro quo datur dimidia marca annuatim de bonis in Sarstede, agatur memoria. Venerabilis Pater Dominus Iohannes Abbas in Bursfeldia primus reformator & multorum aliorum monasteriorum.
- VII. Id. Febr. Bruno Episcopus.
- VI. Id. Febr. Bodo de Oberge nostræ congregationis Abbas, sepultus in medio Chori S. Iohannis versus Occidentem.
- V. Id. Febr. Lippoldus Abbas Monasterii S. Godehardi primus in reformatione. Walterus Abbas S. Godehardi nostræ Congregationis frater.
- IV. Id. Febr. Iohannes Abbas in Brema. Dominus Borchardus Abbas prope Nuenborch.
- III. Id. Febr. Thethardus Episcopus. Ludolphus Abbas in Flechtorp. Reverendus & eruditus vir Dominus Michael Fabri Scholasticus S. Andreæ ac benefactor nostri Monasterii. Anno 80.
- II. Id. Febr. Rembertus Episcopus Hildenshemensis Secundus.
- Idibus Febr. †
- XVI. Kal. Martii. †
- XV. Kal. Mart. Dominus Iohannes Abbas in Polavia.
- XIII. Kal. Mart. Rothbertus Abbas. Dominus Adam Abbas ad S. Martinum in Colonia.
- XII. Kal. Mart. Iohannes Abbas. Hinricus Abbas S. Godehardi.
- XI. Kal. Mart. Dominus Thomas Abbas in Cismaria.
- VII. Kal. Mart. Willegifus Archiepiscopus.
- VI. Kal. Mart. Bartolomæus Abbas in Nuenborch.
- V. Kal. Mart. Meinwardus Abbas. Reynhardus Episcopus. Venerabilis Pater Dominus Martinus Abbas in Swartzagh.
- III. Kal. Mart. Gerhardus Abbas in Cismaria.
- II. Kal. Mart. Ernestus nostræ congregationis Abbas sepultus ante Altare S. Bernwardi. Venerabilis Pater Dominus Theodericus Abbas in Reynhufen.
- Kal. Martii. Dominus Theodericus Abbas in Reynhufen.
- VI. Non. Mart. Reynardus Episcopus.
- V. Non. Mart. Druthmarus Abbas.
- III. Non. Mart. Borchardus Abbas.
- Nonis Mart. Thidericus & Hennericus Abbates.
- IX. Idus Mart. Chelinus Episcopus Hildenshemensis XVII.
- VI. Idus Mart. Wenzo Abbas. Dominus Wulfgangus Abbas in Bamberga.
- V. Idus Mart. Venerabilis Pater & Dominus Benedictus Abbas in Monchenroden.
- III. Idus Mart. Hinricus Abbas in Ringelen.
- III. Idus Mart. Iudith Abbatisa in Ringelen, soror beati Bernwardi Episcopi.
- II. Idus Mart. Bartoldus Episcopus Hildenshemensis XIX. hic dedit triginta solidos annuatim.
- XV. Kal. April. Warmundus Abbas. Bernhardus Abbas in Steyna.
- XIV. Kal. April. Dominus Matthias Abbas in Gotlaw. Venerabilis Pater & Dominus Iohannes Benssem Prior & Professus nostræ Congregationis, qui contulit conventui nostro 5 Daleros, de quibus conficiuntur quinque Cochlearia argentea.
- XIII. Kal. April. Ebbo Episcopus Hildenshemensis tertius. Venerabilis Pater & Dominus Be-trammus Abbas Monasterii S. Godehardi secundus in reformatione.
- XII. Kal. April. Rodolphus & Ludolphus Abbates, nostræ congregationis fratres. Egbertus Abbas.
- XI. Kal. April. Hartbertus Episcopus Hildenshemensis XXVII.
- X. Kal. April. Venerabilis Pater Dominus Tilemannus Abbas in Ammesleven. D. Iohannes Abbas ad S. Martinum Colonia. Dominus Anthonius Abbas ad S. Matthiam in Treveri.
- IX. Kal. April. Dethmarus nostræ congregationis Abbas XIII. sepultus ante altare S. Bernwardi.
- IX. Kal. April. Hinricus Abbas.
- V. Kal. April. Sigewardus Abbas.
- IV. Kal. April. Dominus Dethardus quondam Abbas in Marienmonster,

- III. kal. April. Gosbertus Abbas. Dominus Paulus in Swartzach Abbas. Michael quondam Abbas ibidem.
- II. kal. April. Dominus Chilemannus Abbas in medio lacu.
- Kal. April. Iohannes Abbas in Huisborch. Dominus Gerhardus Abbas in Rinckavia.
- IV. Non. April. Conradus Abbas & Giselbertus pater & Monachus nostræ congregationis fratres. Herbordus Abbas ad S. Paulum prope Bremam.
- III. Non. April. Dominus Gerhardus Abbas prope Bremam.
- II. Non. April. Halwos Abbas.
- Nonis April. Iohannes Abbas ad S. Panthaleonem in Colonia.
- IX. Id. April. Aribo Archiepiscopus.
- VI. Id. April. Walterus Abbas in Cismaria. Dominus Simon Abbas in lacu.
- IV. Id. April. Venerabilis Pater Dominus Adrianus Abbas in Lehonavia. Dominus Petrus Abbas in Pofavia.
- III. Id. April. dabit Consulatus Hildeneshemensis XXVI. solidos & dimidium & duos denarios monetæ novæ Hildensheimensis.
- II. Id. April. Mechtildis Abbatisa. Dominus Hinricus Abbas ad Sanctum Martinum in Colonia.
- XVII. kal. Maji. Arnoldus Abbas S. Godehardi. Feria secunda post octavas Paschæ servabitur memoria Domini Henningi Episcopi Hildeneshemensis, & omnium Episcoporum Ecclesiæ Hildeneshemensis, & eorum, qui in servitiis ipsorum decesserunt & occisi sunt, pro qua structurarius majoris Ecclesiæ pro tempore dabit nobis tria talenta. Dominus Gerlacus Abbas in Tuitio. Dominus Gerhardus Abbas in Mersborch.
- XV. kal. Maji. Sichbertus nostræ congregationis Abbas III. sepultus ante altare omnium Sanctorum.
- XIV. kal. Maji. Venerabilis Pater Dominus Iacobus Abbas in Trajecto inferiori.
- XIII. kal. Maji. Conradus de Steynberge Abbas nostræ congregationis sepultus in capella SS. Philippi & Iacobi. Henricus Abbas. Anno 1596. Reverendus Pater & Dominus Hinricus Pumme Abbas in Clusa prope Gandersheim.
- XII. kal. Maji. Anno Abbas. Venerabilis Pater & Dominus Iohannes Löuensen Abbas nostræ congregationis in capella S. Benedicti sepultus Anno 1604.
- IX. kal. Maji. Meynradus nostræ congregationis Abbas IV. sepultus ante altare S. Crucis. Hermannus Vrese nostræ congregationis Abbas sepultus ante altare S. Petri. Volcmarus Abbas.
- VII. kal. Maji. Venerabilis Pater & Dominus Christianus Abbas in Ringelen anno 1570.
- VI. kal. Maji. Olicus Abbas nostræ congregationis frater.
- V. kal. Maji. Siffridus Episcopus Hildensheimensis XXXII. Albertus Abbas.
- IV. kal. Maji. Segewardus Episcopus. Lubertus Abbas S. Iacobi prope Magunciam.
- III. kal. Maji. Theodericus Abbas in Cismaria in monte monichorum. Iohannes Abbas ibidem. Ad S. Martinum in Treveri Dominus Conradus Abbas ibidem.
- II. kal. Maji. Dominus Iohannes Abbas in Oldesleve.
- Kalendis Maji. Dethmarus Abbas in Moni Kennienborch. Venerabilis Pater & Dominus Iohannes Loeff Abbas nostræ Congregationis quartus in reformatione, sepultus in capella SS. Philippi & Iacobi.
- IV. Non. Maji. Dominus Arnoldus Abbas in Brema.
- Non. Maji. Dominus Hinricus Abbas in Gerode. Dominus Iohannes Abbas in Colonia ad S. Panthaleonem. Dominus Henningus Abbas ad S. Godehardum.
- IV. Id. Maji. Iohannes Episcopus Hildesheimensis.
- Idibus Maji. Hinricus de Hamel nostræ congregationis Abbas XXIV. sepultus ante altare S. Cecilie.
- XVII. Kal. Iun. Dominus Hinricus Abbas in Flechtorp.
- XVI. Kal. Iun. Dominus Iohannes Abbas in Hirsavia. Dominus Borchardus Abbas in Vraw.
- XV. Kal. Iun. Hugoldus nostræ congregationis Abbas duodecimus sepultus in Corbeja. Dominus Conradus Abbas in Huysborch.
- XIV. Kal. Iun. Volcquardus Episcopus. Conradus Abbas. Venerabilis Pater & Dominus Harmannus Paludanus nostræ congregationis Abbas in reformatione V. in cripta sepultus M CCCCC LI.
- XIII. Kal. Iun. Borchardus nostræ congregationis Abbas octavus sepultus ante altare S. Crucis. Egbertus Abbas in medio lacu.
- XII. Kal. Iun. Venerabilis Pater Dominus Iohannes Abbas in Bursfeld, qui composuit exercitium spirituale pro fratribus unionis Bursfeldensis.
- XI. Kal. Iun. Dominus Adam Abbas in Bruwilei.
- X. Kal. Iun. Venerabilis Pater Gvilhelmus prior ac professor, qui contulit monasterio nostro quadragentos florenos Renenses, de quibus renovavit bibliotecam nostram.

- II. Kal. Jun.* Hinricus Episcopus Hildeshemensis. Theodericus Abbas nostræ congregationis sepultus in choro S. Iohannis, septimus in ordine. Reverendus Pater ac Dominus Ioachimus Plato Alveldianus, Prior & Presbyter nostræ congregationis Anno 82.
- VII. Kal. Jun.* Gotfridus Abbas in Clusa.
- VI. Kal. Jun.* Dominus Ieronimus Abbas in Alpersbach. Dominus Albertus Abbas in Homborg.
- V. kal. Iunii.* Memoria prima Domini Hinrici Bitterbosen.
- III. kal. Iunii.* Dominus Iacobus Abbas in Botzaw.
- II. kal. Iunii.* Venerabilis Pater Dominus Hinricus Abbas in Abdinghove.
- Kal. Iunii.* Rotbertus Abbas. Venerabilis Pater Dominus Iohannes Abbas in Iacu.
- IV. Non. Iunii.* Hinricus Abbas ad S. Paulum prope Bremam. Venerabilis Pater Dominus Hinricus Abbas in Leisborn.
- Non. Iunii.* D. Leonardus Abbas in Monichaurach. In Berga prope Magdeburg Pater Tilemannus Abbas ibidem.
- II. Id. Iunii.* D. Spinterus Abbas in Oesbrucke.
- VII. Id. Iunii.* Fredericus Abbas.
- IV. Id. Iunii.* Dominus Georgius Abbas in Pegavia.
- III. Id. Iunii.* Bardo Archiepiscopus.
- II. Id. Iunii.* Alfidus Abbas.
- Idibus Iunii.* Dominus Anthonius Abbas in Werdena.
- XVIII. kal. Iulii.* Venerabilis Pater & Dominus Aggo Abbas in Stauria.
- XVII. kal. Iulii.* Umemarus Abbas.
- XVI. kal. Iulii.* Dominus Igvarus Abbas in oratorio Dacia. Iohannes van Bardekensleve & Ermgardis uxor ejus, qui dederunt IX. Talenta.
- XIII. kal. Iulii.* Eucharius Abbas in Pegavia.
- XII. kal. Iulii.* Nota, quod festum Patronorum nostrorum omni anno peragitur in Ecclesia nostra proxima Dominica ante festum S. Iohannis Baptistæ pro summo majori.
- X. kal. Iulii.* Venerabilis Dominus Ludolphus de Baren, Rector Ecclesiæ S. Iacobi & Georgii in Hannover, ob cuius remedium animæ sui testamentarii dederunt virgultum bibliæ.
- IX. kal. Iulii.* Robertus, Albuinus & Eilolfus Abbates.
- II. Id. Iulii.* Honorabilis vir Dominus Hinricus Münden, canonicus Ecclesiæ S. Crucis, qui dedit hospitali nostro centum centenarios plumbi & centum talenta, & annuum plaustrum frumenti cum dimidio. Georgius Abbas in Marienmunster.
- VII. kal. Iulii.* Venerabilis Pater & Dominus Conradus Abbas in Clusa.
- VI. kal. Iulii.* Dominus Conradus Abbas ad S. Steffanum in Herbipoli.
- IV. kal. Iulii.* Udo Episcopus, Canonicus S. Mariæ. Ekenhardus Abbas. Venerabilis Pater Dominus Andreas Abbas in Berga prope Magdeborch. Dominus Nicolaus Abbas in Velftorp. Dominus Iohannes Abbas in Scotteren. Nota, quod semper Dominica in Octava Patronorum servamus diem adventus reliquiarum Sancti Bennonis Episcopi: siquidem dies depositionis ejus & translationis altera die Viti celebratur festum medium apud nos.
- II. kal. Iulii.* Goderamms primus Abbas nostræ congregationis, sepultus ante altare Stephani.
- Kal. Iulii.* Venerabilis Pater Dominus Hermannus Abbas in Corbeija, & inceptor Reformationis dudum collapsæ.
- V. Non. Iulii.* Adelbero Abbas.
- IV. Non. Iulii.* Otto Episcopus Hildeshemensis XXXII. Bigebodo Abbas. Venerabilis Pater Dominus Everhardus Abbas prope Bambergam, qui impetravit ordini indulgentias in curia Romana. Venerabilis Pater Dominus Hinricus Abbas in Cismaria. Dominus Albertus Abbas in Osnabruck.
- III. Non. Iulii.* Guntharius Episcopus Hildeshemensis primus.
- II. Non. Iulii.* Wichardus nostræ congregationis Abbas X, sepultus in remotis partibus. Venerabilis Pater Dominus Henningus Abbas Monasterii S. Godehardi.
- Non. Iulii.* Meynfridus Comes, qui aurifrigum dedit.
- II. Id. Iulii.* Hinricus Episcopus. Dominus Ioannes, Abbas in Velftorp.
- VI. Id. Iulii.* Hermannus Episcopus Hildeshemensis XXII. Albertus Abbas. Dominus Marcellinus Abbas in Selgenstadt.
- IV. Id. Iulii.* Dominus Ioannes Abbas in Hüisborch.
- III. Id. Iulii.* Gocelinus Abbas.
- Id. Iulii.* Obiit Venerabilis Pater & Dominus Theodericus Abbas Monasterii S. Mariæ in Hüisborch. Dominus Andreas Abbas ad S. Panthaleonem in Colonia.
- XVII. kal. Augusti.* Arnoldus Abbas ad Sanctum Godehardum. Wilderodus Abbas.
- XVI. kal. Augusti.* Dominus Iohannes Abbas in Monichenroten.

- XIII. kal. August. Bernhardus Episcopus Hildeneshemensis XXI. fundator Monasterii S. Godehardi, qui multa beneficia contulit Ecclesie. Richardus Abbas.
- XI. kal. August. Obiit Venerabilis Pater & Dominus Ioannes Eleyken Abbas nostri Monasterii, primus Reformator sepultus ante altare S. Stephani versus occidentem. M CCCC LXIII. Dominus Nicolaus Abbas in Gerode. Dominus Blasius Abbas in Hirsaw. Honorabilis & discretus vir Conradus Steding nostri monasterii Scriba, qui dedit conventui nostro centum florenos in moneta, pro quibus servantur duæ memoriæ annuatim.
- X. kal. August. Dominus Conradus Abbas in Mynda.
- IX. kal. August. Reinerus Abbas. Venerabilis Pater & Dominus Adam Abbas in Bruwilre.
- III. kal. August. Venerabilis Pater & Dominus Iohannes Buscum Ducis, Abbas nostri Monasterii sextus in reformatione sepultus ante Chorum.
- VII. kal. August. Hoc festum S. Annæ peragetur pro medio festo ex institutione Conradi Eleyen & Margarethæ uxoris suæ, qui dederunt quinquaginta talenta, quæ venerunt ad fabricam Ecclesie. Et servabitur memoria eorum & omnium de progenie infra octavam S. Annæ cum magno pulsu. Quilibet Sacerdos leget missam pro recommendatis, & subacerdotes vigiliam; & volumus avisare consulatam, qui debet venire ad offerendum: qui dabit monasterio nostro annue octo talenta, pro quibus emet Cellerarius noster copam cerevisiæ Embicensis pro consolatione fratrum.
- III. kal. August. Bernhardus Abbas in Hirsaw.
- II. kal. August. Dominus Iacobus Abbas ad S. Laurentium in Osbrock. Venerabilis Pater & Dominus Ioannes Abbas in Gronow.
- Kal. August. Dominus Wedego Abbas in Clusa.
- IV. Non. August. Eggchardus Episcopus canonicus S. Mariæ.
- III. Non. August. Otto Episcopus Hildenshemensis XXXIV.
- Nonis August. Ethelo Episcopus Hildensheimensis XVII, pro quo dantur VIII solidi annuatim. Ilfo Episcopus Verdensis, pro quo dantur II solidi annuatim.
- II. Idus August. Venerabilis Pater & Dominus Hinricus Abbas in Schinan. Johannes Abbas in Predenow.
- VI. Id. August. Witzelinus Archiepiscopus. Borchardus Abbas in Ilfenborch. Reinberga Abbatissa.
- IV. Id. August. Venerabilis Pater & Dominus Johannes Süll Abbas in Schotteren, Obbertus Abbas.
- III. Id. August. Venerabilis Pater Dominus Johannes Hagen Abbas Monasterii S. Thomæ in Bursfeldia, secundus in reformatione, & reformator presentis loci & multorum aliorum, sepultus in Mynda.
- Idib. August. Dominus Johannes Abbas in Mynda.
- XIX. kal. Septembr. Reinoldus Episcopus canonicus S. Mariæ. Honorabilis & eruditus vir Dominus Johannes Schnör Canonicus in Cartallo, qui dedit nostro monasterio opera divi Augustini ad renovationem nostræ bibliothecæ anno 80.
- XIII. kal. Septembr. Alfridus Hildensheimensis Episcopus quartus.
- XVII. kal. Septembr. Nota, quod in festis Sancti Bernwardi scilicet Translationis & depositionis venient canonici de Sancta Cruce & Sancto Andrea nobiscum cimiterium ambientes, quibus dimittuntur tres mansi & una decima in Sofferem apud Wittenborch appropriatim perpetuo possidentes.
- XVI. kal. Septembr. Memoria fratrum & sororum S. Bernwardi agitur annuatim prima Dominica post festum Translationis S. Bernwardi solemniter cum magno pulsu, & cantantur vigiliæ in choro cum tribus lectionibus, & submissa animarum legentur in Ecclesia duæ missæ pro defunctis scilicet ad S. Bartholomæum & ad S. Godehardum.
- XV. kal. Septembr. Erkenbaldus Archiepiscopus.
- XIII. kal. Septembr. Dominus Hinricus de Wenthusen, nostræ congregationis Abbas XVII. in ordine, sepultus in capella SS. Philippi & Jacobi. Dominus VVolframms Abbas in Hirsaw. Venerabilis Pater Dominus Johannes Abbas ad S. Matthiam in Treberi.
- XI. kal. Septembr. Hinricus Abbas in Lymborch.
- X. kal. Septembr. Venerabilis Pater & Dominus Bonifacius Abbas in Lymborch, Erpo Abbas in Rastede.
- IX. kal. Septembr. Dominus Conradus Abbas in Goleke. Dominus Bernhardus Abbas in Tolegia.
- VII. kal. Septembr. Dominus Hermannus Abbas in Homborch.
- VI. kal. Septembr. Dominus Matthæus Abbas in Semlacu.
- V. kal. Septembr. Volcmarus Episcopus. Dominus Hinricus Holch Abbas in Marienmünster.
- IV. kal. Septembr. Conradus Abbas. Hildebrandus Abbas S. Godhardi.
- III. kal. Septembr. Dominus Theodericus Abbas ad S. Ludgerum in VVerdena.
- II. kal. Septembr. Dominus Conradus Abbas in Pegavia.

- Kal. Septembr.* Hinricus Abbas in Ilfenborch, Gerhardus Abbas in Rinckavia, Dominus Petrus Abbas in oratorio Dacia.
- IV. Non. Septembr.* Hinricus Archiepiscopus Maguntinensis, qui Beatum Barvvardum canonicavit.
- III. Non. Septembr.* obiit Dominus Conradus Sledorn canonicus S. Crucis, qui instituit missam auream hodie cantandam apud nos, pro cuius missæ consolatione dantur nobis XVI solidi Hildenshemenses a capitulo S. Crucis & VIII solidi ab horto quodam extra valvam in villa antiqua. Dominus Gervvinus Abbas in Raftede.
- Non. Septembr.* Johannes Abbas in Mynda.
- VII. Id. Septembr.* Arnoldus Episcopus.
- VI. Id. Septembr.* Venerabilis Pater & Dominus Nicolaus Abbas in Ryngelem tertius in reformatione.
- V. Id. Septembr.* Venerabilis Pater & Dominus Arnoldus Abbas in medio lacu.
- IV. Id. Septembr.* Arnoldus Abbas.
- III. Id. Septembr.* Conradus nostræ congregationis Abbas V, sepultus ante altare omnium Sanctorum.
- II. Id. Septembr.* Dominus Johannes Abbas in Rinkavia.
- Idibus Septembris* Tethardus Episcopus Hildenshemensis IX.
- XIIX. kal. Octobr.* Tethmarus & Guntharius Abbates. Dominus Hermannus Abbas in Manguncia.
- XVII. kal. Octobr.* Johannes Episcopus Hildenshemensis.
- XVI. kal. Octobr.* Johannes Abbas.
- XV. kal. Octobr.* Albertus Abbas in Monichaurach.
- XII. kal. Octobr.* Adologus Episcopus Hildensheimensis XXIV.
- X. kal. Octobr.* Magnus Episcopus Hildenshemensis XL. Dominus Jacobus Abbas in Schonavia. Venerabilis Pater Dominus Conradus Abbas ad S. Stephanum in Herbipoli.
- VIII. kal. Octobr.* Venerabilis Pater Dominus Hermannus Abbas in Flechtorp.
- VI. kal. Octobr.* Godeschalcus Episcopus. Meynherus Abbas.
- V. kal. Octobr.* Helmoldus Abbas S. Godehardi.
- IV. kal. Octobr.* Hermannus Abbas in Clusa.
- III. kal. Octobr.* Benno Episcopus. Dominus Hinricus Abbas in Oldesleve. Dominus Johannes Abbas in Monienborch.
- II. kal. Octobr.* VVulframms Abbas.
- VI. Non. Octobr.* Thidericus Abbas S. Godehardi. Dominus Hinricus Abbas ad S. Catharinam in Syloe.
- III. Non. Octobr.* Bardo Abbas.
- Non. Octobr.* Venerabilis Pater & Dominus Hinricus Berkau Abbas nostræ congregationis secundus in reformatione, XXVIII in ordine, sepultus ante altare S. Bartholomæi ad meridiem.
- VII. Idus Octobr.* Gunbertus & Hinricus Abbates. Hinricus miles de Slavia, pro quo dantur XII solidi annuatim de uno manso Litonico in Huddessen. Conradus Abbas in Goseck.
- VI. Idus Octobr.* Reinbertus Abbas in Üborch.
- V. Idus Octobr.* Segehardus Episcopus Hildesheimensis VIII.
- IV. Id. Octobr.* Mathias Abbas. R. Dominus Georgius Roderus Præfidentis Principalis ordinis nostri.
- II. Id. Octobr.* Dominus Gerhardus Abbas ad S. Laurencium in Oesbruck.
- Id. Octobr.* Venerabilis Pater & Dominus Matthias Campe, Abbas nostri monasterii VII. in Reformatione, in cripta sepultus.
- XVI. kal. Novembr.* Dominus Macharius Abbas in Lymborch.
- XV. kal. Novembr.* Borchardus Episcopus, Bruno Episcopus Hildensheimensis XXII, qui dedit calicem argenteum & cappam de pallio.
- XIV. kal. Novembr.* Dominus Franciscus, quondam Abbas in VVerdea: sepultus in Steyna.
- XI. kal. Novembr.* Albuinus Episcopus. Venerabilis Pater & Dominus Ertvvinus Abbas in Iborch. Dominus Johannes Abbas in Treberi ad Martyres.
- X. kal. Novembr.* Dominus Andreas Abbas in monte Monachorum.
- VIII. kal. Novembr.* Dominus Marfilius Abbas in Siloe. Dominus Valentinus Abbas in Marienmunster.
- VII. kal. Novembr.* Albertus Griptan, nostræ congregationis Abbas XXII in ordine, sepultus in cripta ante altare S. Bernvvardi.
- IV. kal. Novembr.* Berno Episcopus Hildenshemensis XXV. Anselmus Abbas.
- III. kal. Novembr.* Albuinus Abbas. Dominus Hinricus Abbas in Egmunnda.
- II. kal. Novembr.* Dominus Thomas Abbas in Berga.
- Kal. Novembr.* VVichbertus Episcopus Hildenshemensis VI. Volcmarus Abbas.

IV. Non.

- IV. Non. Novembr.* Nos Hermannus Abbas ac totus conventus cum consensu Episcopi promissimus servare anniversarium mulieris, quondam uxoris dicti Oldecop, nec non ejusdem viri ejus ac aliorum, pro quibus ipsa desiderabat, die nobis convenienti infra Festum omnium Sanctorum & S. Martini: & intimare volumus hoc scriptori civitatis ad avifandum consulatam, qui debet venire ad missam ad offerendum. Et promissimus servare in esse cereum, qui pendet ante altare S. Crucis, & dare conventui tres stopas vini, & pro quinque solidis albos panes ad refectorium illo die, quando hæc memoria servatur: quæ tamen cum alia vel aliis potest conjungi. Et sunt hæc magis clara scripta in copionali, quæ acta sunt anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto. Item in eodem copionali habetur, quod monasterium pro consolatione acquisierit.
- III. Non. Novembr.* VValbertus Episcopus Hildenshemensis VII. Hinricus Abbas.
- II. Non. Novembr.* Reynhardus Abbas. Venerabilis Pater Dominus Johannes Abbas in Ilfenborch.
- Non. Novembr.* Ricquinus Abbas in Iborch.
- VIII. Id. Novembr.* Reverendus Pater & Dominus Eggehardus Duicop, Episcopus Schlewichensis & præpositus Ecclesiæ Hildensheimensis, qui dedit monasterio nostro centum talenta.
- VII. Id. Novembr.* Ratulfus Episcopus.
- VI. Id. Novembr.* Oldagus Episcopus Hildenshemensis XI.
- IV. Id. Novembr.* Erpo Episcopus.
- III. Id. Novembr.* Siffridus Episcopus Hildenshemensis XXVIII. Memoria prima Domini Ludolphi Suringes Canonici Sanctæ Crucis Hildenesheimensis, servabitur quinta feria post Martini Episcopi, & præcedenti die cum vigiliis & magno pulsu, & in præfata quinta feria fiat distributio in Ecclesia nostra pro pauperibus dando unicuique tres parvos denarios, qui unum Goslariensem faciunt. Et pronuntiabitur præcedenti die Dominica in omnibus ecclesiis Parochialibus, & providebit Cellerarius fratribus de bona refectioe & duabus stopis vini. Dedit monasterio nostro florenos mille apud Consulatam Goslariensem.
- Idibus Novembr.* Atelhardus Abbas.
- XVIII. kal. Decembr.* Venerabilis Pater & Dominus Harmannus Pœlman Abbas nostræ congregationis tertius in Reformatione, sepultus ante Altare S. Godehardi ad aquilonem, XXIX in ordine MCCCCLXXXVI. Dominus Gerhardus Abbas in Siloe.
- XVII. kal. Decembr.* Gerhardus Episcopus Hildeneshemensis XXXVIII. Johannes Abbas in Rinkavia.
- XVI. kal. Decembr.* Conradus nostræ congregationis Abbas VI, sepultus ante Altare S. Crucis.
- XII. kal. Decembr.* Venerabilis Pater & Dominus Thomas Abbas in Pegavv.
- XI. kal. Decembr.* Venerabilis Pater & Dominus Hinricus Abbas in Ilfenborch.
- X. kal. Decembr.* Dominus Bernhardus Abbas in Northeym. Dominus Anselmus Abbas in Lymborch.
- VII. kal. Decembr.* Dominus Hermannus Abbas in Homborch.
- IV. kal. Decembr.* Poppo Episcopus, canonicus S. Mariæ.
- II. kal. Decembr.* In Huisborch Dominus Conradus. Dominus Nicolaus Abbas in Lutzenborch.
- Kal. Decembr.* Otrvinus Episcopus Hildenshemensis X. Thidericus Abbas nostræ congregationis, sepultus in choro S. Iohannis XI in ordine.
- II. Non. Decembr.* Anno Archiepiscopus. Dominus Anthonius Abbas in cella Mariæ, Dominus Gobelinus Abbas in Flechtorp.
- VIII. Id. Decembr.* Bertoldus Abbas in Reynstorph.
- VII. Id. Decembr.* Gerdagus Episcopus Hildenshemensis XII.
- V. Id. Decembr.* Baldevvinus Abbas.
- IV. Id. Decembr.* Adelbertus nostræ congregationis Abbas secundus in ordine, sepultus ante Altare S. Crucis.
- Idibus Decembr.* Jordanus Abbas in Egmunda. Dominus Iohannes Abbas ad S. Martinum in Treberi. Dominus Iohannes Abbas ad S. Iacobum in Herbipoli.
- XIIX. kal. Ianuar.* Hermannus Abbas in Ilfenborch. In Stauria Dominus Gotfscalcus Abbas ibidem.
- XVII. kal. Ianuar.* Otto Abbas.
- XV. kal. Ianuar.* Arnoldus Abbas. Dominus VWilkinus Abbas in Ballenstede.
- X. kal. Ianuar.* Rodgerus Abbas.
- IX. kal. Ianuar.* Dominus Christianus Abbas in Siloe.
- IIIX. kal. Ianuar.* Rothgardis Abbatisa Hildevvardenfis Ecclesiæ, matertera S. Bernvvardi Episcopi. Dominus Conradus Abbas ad S. Ioannem in Rinckavia.

V. kal. Ianuar. Hermannus Abbas in Flechthorff.

IV. kal. Ianuar. Dominus Conradus Abbas in Flechthorff. Adilhelmus Abbas in Tuitio.

III. kal. Ianuar. Iohannes Abbas in Traiecto.

II. kal. Ianuar. Dominus Melchior Abbas in Schonavia.

XV.

CHRONICON

ECCLESIAE HALBERSTADENSIS,

Ex MSto.

 Vi res gestas in scriptum redigere moliuntur, arbitror utique cum eisdem, utile ac honestum fore, ut, ne actus veterum favillis oblivionis sepeliantur, vivacis literæ certa quadam notitia ad posteros deriventur: Ut & boni ex bene gestis virtutis sumant exemplum, & à male gestis discant salubriter, abstinendum. Hac igitur consideratione non incongrue circumspecta, ad honorem DEI & laudem S. Halberstadensis Ecclesiæ gesta Pontificum, qui eidem Ecclesiæ præfuerunt, prout in diversis schedulis & in libris chronicorum scripta reperi, & ab antiquis usque nos fama decurrente investigare potui: numerum quoque & ordinem Præfulum, gesta etiam singulorum, & sub quibus Apostolicis & Imperatoribus seu Regibus præfuerint, & in quibus, Principum liberalitate, Ecclesia profecerit per eosdem, succincta brevitate percurrere destinavi. Verum, quia Christianissimus Romanus Imperator *Carolus* huius Halberstadensis Ecclesiæ primum fundator extitit in Saxonia, postquam ipse gentem Saxonum per 30. annos continue debellando ad fidem nominis Christiani vix compulit, de Origine Saxonum, cuius varia est opinio, quædam liber breviter & veraciter relibare.

[sequitur in Manuscripto digressio de Origine Saxonum, quæ omiſſa est, quia ad verbum habetur in Urspergensii à pag. 201. ad pag. 208.]

CAROLUS igitur, qui cognominatus est Magnus Romanorum Patricius, Francorum Rex, Saxonum Apostolus, nec non totius Ecclesiæ institutor & Rector, cum à proavis esset Regibus oriundus, morum gravitate non solum ingenuitatem sui generis honestavit, sed & omnem terram Francorum legibus & catholicæ fidei institutis adauxit in Domino & feliciter stabilivit. Unde non solum suis extitit honore debito reverendus, sed etiam exteris nationibus bellorum frequentia & felici semper victoria metuendus. Postquam igitur immensis laboribus & diversis præliis variisque victoriis triumphando, Saxones tandem vicit, sicque illos, primo Christi, subegit imperio, inter *Oræ* & *Albiæ* confluentia, ubi Christi nomen nondum auditum erat, semen divini verbi diffundens non cessavit, & catechizatos tandem sacro baptisinate regenerari fecit. Sed populus acquisitionis, quorum postes sanguine agni sunt illiti, [ne] tam recenter, quam clade Ægyptiaca, læderentur, nec oves sine pastore deviantes iterum ab antiquo humani generis inimico seducti ad vomitum pristinae perditionis rediret; in terra eorum Ecclesias instituit, & qui ipsis præessent, Episcopos fideliter procuravit, inter quos terram sagaciter distribuit ac divisit. &c.

Anno igitur Dominicæ incarnationis 781. indictione 4, Anno vero regni ipsius (postquam fratre suo Carolomanno defuncto solus regnavit) 10 [leg. 8] primum in loco, *Selengstadt* nuncupato, nunc autem vulgo *Osterwick* dicto, Monasterium construxit, atque in honorem Dei omnipotentis & S. protomartyris Stephani, qui est bonus signifer Regis, omniumque martyrum norma, primo Martii dedicavit. Qui cum aliquandiu longè lateque fidelem ac providentem dispensatorem quæreret, quem constitueret super familiam Dei, ut illi in tempore cibum daret: S. *Hildegrium Catelaunensem* à SS. Parentibus, patre scilicet *Thiatgrino*, matre vero *Liasburga* editum; fratrem quoque S. *Ludegeri* primi Mimmigardevordensis Episcopi, Adriano S. Romano iubente, in hoc opus Episcopum destinavit. S. vero *Hildegrium* statim eodem anno, divina gratia disponente, sedem Episcopalem de *Selengstedt* in oppidum quod *Halberstadt* dicitur, transmavit. Cum enim Rex & Pontifex confederissent in eo loco, ubi *Oræ* fluvius *Albiæ* influit, de translatione civitatis tractatum habentes, à duobus his fluminibus civitatis novum nomen aptantes *Halberstadt*, q. d. *Albæ-Oræ*. stat civitati vocabulum invenerunt. Anno vero incarnationis Dominicæ 799. *Leo* Papa à Romanis lingua truncatus, cæcatus & à pontificatu eiectus, gratiâ Dei luminis & lingvæ usui restitutus, accessit ad *CAROLUM* in Saxoniam in loco, qui *Padelborn* vocatur. Quem Rex susceptum eâ, qua decuit honorificentia, Romam reduci, & omnia sua sibi restitui fecit. Quem & vindicandum Romam profecutus, in die natalis Domini ab eodem Papa, imposita sibi corona, Imperator & Augustus à Romanis, demto nomine Patritii, est vocatus.

Anno